C/2026/90054

30.6.2026

Rättelse till gemensam förklaring ”Europa för kultur – kultur för Europa”

(Europeiska unionens officiella tidning C, C/2026/3440, 25 juni 2026)

Texten till gemensam förklaring ”Europa för kultur – kultur för Europa” ska ha följande lydelse:

GEMENSAM FÖRKLARING ”EUROPA FÖR KULTUR – KULTUR FÖR EUROPA”

I. INLEDNING

1. Den 12 november 2025 lade kommissionen fram ett utkast till gemensam förklaring ”Europa för kultur – kultur för Europa” (*den gemensamma förklaringen*) ([1]) för rådet och Europaparlamentet. Syftet med denna förklaring är att säkerställa ett stärkt politiskt engagemang inom kultur, inom ramen för varje institutions respektive roller och befogenheter.

2. Den 1 april bemyndigade Coreper ordförandeskapet att inleda interinstitutionella diskussioner med Europaparlamentet och kommissionen på grundval av texten i dok. 7663/26 REV 1, efter behandlingen i kulturkommittén den 21 januari 2026 och den 17 februari 2026.

3. Fyra interinstitutionella möten ägde rum för att diskutera texten i förklaringen, tre på teknisk nivå (den 22 april, den 4 maj och den 6 maj 2026) och ett på politisk nivå (den 18 maj 2026 i Strasbourg) där en preliminär politisk överenskommelse nåddes med Europaparlamentet och kommissionen. Kompromissen återges i bilagan.

4. Den gemensamma förklaringen bör nu undertecknas av Europaparlamentet, rådet och kommissionen.

II. SLUTSATSER

Coreper uppmanas att

— bekräfta denna överenskommelse, och

— rekommendera rådet att

  — godkänna den gemensamma förklaringen ”Europa för kultur – Kultur för Europa” såsom den återges i bilagan, samt

  — bemyndiga ordförandeskapet att underteckna förklaringen på dess vägnar.

([1]) Dok. 15410/25 ADD 2.

Съставено в Брюксел на осемнадесети юни две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el dieciocho de junio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne osmnáctého června dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den attende juni to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtzehnten Juni zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juunikuu kaheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δεκαοκτώ Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the eighteenth day of June in the year two thousand and twenty six.

Fait à Bruxelles, le dix-huit juin deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu osamnaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì diciotto giugno duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada astoņpadsmitajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų birželio aštuonioliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év június havának tizennyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmintax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achttien juni tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia osiemnastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em dezoito de junho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la optsprezece iunie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli osemnásteho júna dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, osemnajstega junija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kahdeksantenatoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den artonde juni år tjugohundratjugosex.

За Европейския парламент
Por el Parlamento Europeo
Za Evropský parlament
For Europa-Parlamentet
Für das Europäische Parlament
Euroopa Parlamendi nimel
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
For the European Parliament
Par le Parlement européen
Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
Za Europski parlament
Per il Parlamento europeo
Eiropas Parlamenta vārdā –
Europos Parlamento vardu
az Európai Parlament részéről
Ghall-Parlament Ewropew
Voor het Europees Parlement
W imieniu Parlamentu Europejskiego
Pelo Parlamento Europeu
Pentru Parlamentul European
Za Európsky parlament
Za Evropski parlament
Euroopan parlamentin puolesta
För Europaparlamentet

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puhemies
Ordförande

За Съвета на Европейския съюз
Por el Consejo de la Unión Europea
Za Radu Evropské unie
For Rådet for Den Europæiske Union
Für den Rat der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu nimel
Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Council of the European Union
Pour le Conseil de l'Union européenne
Thar ceann na Comhairle
Za Vijeće Europske unije
Per il Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes vārdā
Europos Sąjungos Tarybos vardu
Az Európai Unió Tanácsa részéről
Ghall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea
Voor de Raad van de Europese Unie
W imieniu Rady Unii Europejskiej
Pelo Conselho da União Europeia
Pentru Consiliul Uniunii Europene
Za Radu Európskej únie
Za Svet Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston puolesta
För Europeiska unionens råd

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
Eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Predsjednik
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Președintele
Predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

За Европейската комисия
Por la Comisión Europea
Za Evropskou komisi
For Europa-Kommissionen
Für die Europäische Kommission
Euroopa Komisjoni nimel
Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
For the European Commission
Par la Commission européenne
Thar ceann an Choimisiúin
Za Europsku komisiju
Per la Commissione europea
Eiropas Komisijas vārdā –
Europos Komisijos vardu
az Európai Bizottság részéről
Ghall-Kummissjoni Ewropea
Voor de Europese Commissie
W imieniu Komisji Europejskiej
Pela Comissão Europeia
Pentru Comisia Europeană
Za Európsku komisiu
Za Evropsko komisijo
Euroopan komission puolesta
För Europeiska kommissionen

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puheenjohtaja
Ordförande

Roberta METSOLA

Nikos CHRISTODOULIDES

Ursula von der LEYEN

BILAGA

Utkast till gemensam förklaring

”Europa för kultur – kultur för Europa”

Ingress

Av följande skäl:

a) Europa är en kontinent med oändligt mycket konst, kultur och kreativitet samt ett rikt kulturarv och en rik historia. Europas kulturella mångfald och livskraft, stärkta av framstående konstnärer och kulturarbetare och kreativa yrkesutövare, är grundläggande för EU:s värden och identitet. De främjar en europeisk känsla av tillhörighet och en gemensam europeisk identitet samt stärker demokratin.

b) De kulturella och kreativa sektorerna och branscherna är dynamiska ekonomiska sektorer. De omfattar alla former av uttryck och yttringar som rör konst, kultur och kulturarv samt audiovisuella medier och medier. De utgör en strategisk resurs för Europas konkurrenskraft och sammanhållning och genererar ekonomisk tillväxt och positiva spridningseffekter mellan sektorer och territorier, skapar kvalificerade arbetstillfällen och främjar EU:s kreativa och innovativa fördel.

c) Kultur och kulturarv stöder de grundläggande värden som EU bygger på – respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna (artikel 2 i EU-fördraget) – och förkroppsligar mottot ”Förenade i mångfalden”. EU:s övergripande mål på kulturområdet är att respektera och främja rikedomen hos dess kulturella och språkliga mångfald, sörja för att Europas kulturarv skyddas och utvecklas och främja samarbete mellan medlemsstaterna (artikel 3 i EU-fördraget och artikel 167 i EUF-fördraget), och därigenom stödja medlemsstaternas insatser på kulturområdet.

d) Kultur och kulturarv skapar utrymme att fantisera om önskvärda framtider och är avgörande för den europeiska livsstilen. De utgör en plattform för offentlig dialog, förenar samhällen, berikar liv, skapar sammanhållning i våra samhällen och är en viktig vektor för EU:s yttre åtgärder. EU kan utnyttja sina kulturtillgångar för att bygga upp motståndskraft, främja fred och demokrati och inspirera till innovativa lösningar som bidrar till hållbar utveckling.

e) Kultur är en strategisk resurs för EU i att möta dagens akuta verklighet, såsom geopolitiska och geoekonomiska spänningar, global uppvärmning och miljöförstöring, sociala och ekonomiska ojämlikheter, snabba tekniska förändringar, demografiska förändringar och en psykisk hälsokris. Samtidigt står de kulturella och kreativa sektorerna och branscherna, däribland den audiovisuella industrin, inför sina egna utmaningar, vilket kräver riktat stöd och beslutsamma åtgärder.

f) Denna förklaring formulerar en långsiktig strategisk vision för att sätta kulturen i centrum för Europas identitet, samtidigt som den bygger vidare på resultaten av EU:s arbetsplaner för kultur. I förklaringen betonar man kulturens betydelse för individer, samhällen och EU och stärka kulturella rättigheter och principer. Vidare erkänner man att kulturverksamhet, kulturföremål och kulturtjänster förmedlar identiteter, värderingar och betydelser. Man bekräftar också återigen att unionen bör beakta kulturella aspekter i sina åtgärder, särskilt för att respektera och främja sin kulturella mångfald.

g) Denna förklaring erkänner EU:s stödjande roll på kulturområdet och bekräftar gemensamma politiska åtaganden och ansvarsområden för Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen – inom ramen för deras respektive befogenheter och i full överensstämmelse med EU-lagstiftningen – med utgångspunkt i de huvudinriktningar som anges i kommissionens kulturkompass för Europa 2025.

Gemensam förklaring om Europa för kultur – kultur för Europa

Vi strävar efter att främja och positionera kulturen både som en resurs för och som mottagare av europeisk enighet, demokrati, mångfald, spetskompetens och konkurrenskraft. Vi åtar oss därför följande:

— Stärka Europeiska unionens roll som ett globalt kulturellt kraftverk och livskraftigt kreativitetsnav, där alla fritt kan skapa, få tillgång till och engagera sig i kulturen. Denna roll upprätthåller kulturella rättigheter och ger medborgare och kreatörer inflytande.

— Säkerställa att kulturen förblir en drivkraft för Europas socioekonomiska och territoriella struktur genom att erkänna kulturens inneboende, samhälleliga, medborgerliga och ekonomiska värde och dess omvandlingspotential.

— Främja åtgärder för att stärka, blomstra, förnya och konkurrera globalt.

— Erkänna kulturens inneboende värde och dess roll som en kollektiv nyttighet som bidrar till EU:s motståndskraft och hållbara tillväxt.

I linje med dessa åtaganden och de fyra huvudinriktningarna för kulturkompassen för Europa förklarar vi att vi antar följande principer för kulturpolitiken i Europa.

1. **Den konstnärliga yttrandefriheten** och friheten att skapa är grunden för kulturen och spelar en oumbärlig roll för att främja demokratiska samhällen och upprätthålla europeiska värden.

Vi gör följande åtaganden:

— Skydda den konstnärliga yttrandefriheten och respekten för EU:s värden som en hörnsten för demokratin och de grundläggande rättigheterna inom Europeiska unionen.

— Skydda konstnärer och kulturarbetare från censur, hot och otillbörlig inblandning.

— Skydda kulturinstitutionernas oberoende.

2. **Kulturell och språklig mångfald** är grundläggande värden som EU bygger på. Vi gör följande åtaganden:

— Stödja, fira och bevara Europeiska unionens rika kulturella och språkliga mångfald och dess kulturella suveränitet.

— Främja den rika mångfalden av kulturella verk och kulturellt innehåll som skapas i Europa, särskilt online, och därvid främja deras synlighet och att de kan upptäckas på alla EU:s officiella språk med full respekt för den språkliga mångfalden.

3. **Tillgång till kultur** är en grundläggande pelare för demokratiska och inkluderande samhällen. Vi gör följande åtaganden:

— Förbättra tillgång till, deltagande i, glädje av och fördel av kultur och kulturarv för alla, särskilt yngre generationer.

— Särskilt uppmärksamma kulturella rättigheter, inbegripet tillgång till kultur, för sårbara personer, däribland personer med funktionsnedsättning, marginaliserade eller mindre gynnade personer och personer som bor i landsbygdsområden, avlägsna områden eller eftersatta områden – inbegripet områden som riskerar att avfolkas eller står inför socioekonomiska utmaningar.

— Stärka och förbättra den kulturella infrastrukturen i hela Europa och uppmärksamma de socioekonomiska och territoriella skillnaderna och främja kulturellt deltagande på lokal nivå.

4. Alla har rätt till **rättvisa, hälsosamma och säkra arbetsvillkor**, inbegripet konstnärer och kulturarbetare som står i centrum för våra kulturella och kreativa sektorer och branscher. Skälig ersättning och lämpliga arbetsvillkor är grundläggande för konstnärlig frihet och kulturell mångfald. Vi gör följande åtaganden:

— Arbeta för rättvis ersättning, lämpligt socialt skydd, tillgång till kompetensutveckling och rörlighet för alla konstnärer och kulturarbetare, samt stödja deras kollektiva förhandlingsrätt och främja deras hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, inbegripet deras psykiska hälsa, samtidigt som det tas hänsyn till arbetsmarknadsparternas roll och självständighet.

— Främja jämställdhet inom kultur och kulturarv och skydda rättigheterna för konstnärer och kulturarbetare med funktionsnedsättning.

5. **Ungdomar** är avgörande för att forma Europas framtid och dess mångsidiga kulturlandskap. Vi gör följande åtaganden:

— Främja ungdomars representation och deltagande i utformningen av kulturpolitiken för att förstärka deras röster i beslutsprocesser som rör dem.

— Stödja unga och nya konstnärer, även marginaliserade eller mindre gynnade personer, och erkänna deras bidrag till Europas kultur och kulturarv.

— Främja samarbete och utbyte mellan olika generationer av konstnärer för att säkerställa överföring av färdigheter, kunskap och traditioner.

6. Synergieffekterna mellan **kultur, humaniora och utbildning** är grundläggande för framtida samhällens utveckling och välstånd. Vi gör följande åtaganden:

— Främja utbildning inom humaniora för alla i formellt, icke-formellt och informellt lärande, som del av livslångt lärande, och därigenom bidra till EU:s mångfald och motståndskraft.

— Stödja STEAM-strategin (naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, humaniora och matematik) och tvärvetenskapliga synergier mellan kultur, humaniora, naturvetenskap och teknik.

7. Kulturellt engagemang har visat sig ha positiva effekter på individers och samhällens **hälsa och välbefinnande**. Vi gör följande åtaganden:

— Genom vår politik främja de positiva effekterna av kultur och kulturellt deltagande på hälsa och välbefinnande.

— Utbyta bästa praxis och innovativa strategier mellan olika sektorer.

8. Etisk, hållbar och ansvarsfull användning, utveckling och styrning av system för **artificiell intelligens** (AI) bör främja mänsklig kreativitet genom en rättvis människocentrerad och rättighetsbaserad strategi. Den bör respektera kulturella rättigheter, tillgänglighet, inkludering och kulturell mångfald, främja och bidra till möjligheten att europeiskt, nationellt och lokalt innehåll kan upptäckas och synliggöras, främja konkurrenskraft, motverka digitala klyftor och främja digital delaktighet. Vi gör följande åtaganden:

— Främja mänskligt skapande och europeisk kulturell och språklig digital suveränitet samt hantera de etiska risker som fördomar och kulturell homogenisering medför.

— Skydda immateriella rättigheter genom att ta itu med AI:s effekter på upphovsmännen och rättvis ersättning för dem, samtidigt som innovation tas till vara.

— Främja öppenhet kring innehåll som skapats av AI för att underlätta åtskillnaden mellan innehåll som skapats av människor och innehåll som skapats av AI.

— Övervaka och begränsa effekterna av AI på jobb samt stödja de kulturella och kreativa sektorerna och branscherna i deras anpassning till tekniska förändringar och förvärv av digitala färdigheter.

— Främja användningen av AI som ett verktyg för att stödja yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och göra det möjligt för de kulturella och kreativa sektorerna och branscherna att utnyttja de möjligheter som denna teknik erbjuder, och därmed stärka Europas innovationsförmåga och globala tekniska konkurrenskraft.

9. **Kulturarvet** förbinder vårt förflutna med vår framtid. Det är en symbol för enighet i mångfalden och en hörnsten i vår identitet, demokrati och motståndskraft. Vi gör följande åtaganden:

— Skydda, säkerställa och främja Europas rika natur- och kulturarv – både materiellt och immateriellt – samtidigt som man utnyttjar digital teknik för att främja dess bevarande, tillgång och innovation.

— Förbättra medvetenhet, forskning och kapacitetsuppbyggnad samt användning av och interoperabilitet mellan databaser och digital teknik för att möta hotet från olaglig handel med kulturföremål och andra relaterade brott, samtidigt som man främjar samarbete mellan relevanta yrkesutövare, såsom yrkesverksamma inom kulturarv, brottsbekämpande myndigheter eller tullmyndigheter, även i ett internationellt sammanhang.

— Främja utbyte mellan generationerna för att säkerställa överföring av kulturarv och kunskap från äldre till yngre generationer.

10. Kultur och kulturarv främjar **regional och territoriell utveckling, motståndskraft, social sammanhållning och konvergens** mellan Europas regioner. De måste också skyddas i kristider, även mot risker såsom klimatförändringarnas effekter. Vi gör följande åtaganden:

— Tillvarata kulturens och kulturarvets potential, i samverkan med andra områden, för att öka attraktionskraften i alla territorier och ta itu med territoriella utmaningar, inbegripet att motverka den demografiska nedgången, särskilt i perifera regioner, landsbygdsområden, avlägsna områden, eftersatta områden och EU:s yttersta randområden.

— Främja hållbar kulturturism som respekterar kulturarvet, kulturlandskap och samhällspraxis samt bidra till regional och lokal utveckling.

— Undersöka olika sätt att integrera kultur och kulturarv i samarbetet om krisberedskapssäkerhet och krisberedskapsplanering, krishantering och riskhantering, återuppbyggnad, återhämtning och fredsbyggande processer efter kriser.

11. Kultur, inbegripet kulturarv, är avgörande i **övergången till miljömässig hållbarhet** eftersom den formar värden, beteenden och metoder som ligger till grund för miljömässigt ansvarsfull utveckling. Vi gör följande åtaganden:

— Betona kulturens betydelse för det politiska svaret på ekologiska utmaningar, genom att främja arkitektur, design, skydd av kulturarvet och landskapsförvaltning som eftersträvar kvalitet, innovation, inkludering och spetskompetens, samt genom att uppmuntra användning av praktiska miljöanpassningsverktyg och färdigheter, och göra det möjligt för kultur- och kulturarvsaktörer att leda och förändra narrativ tillsammans med samhällen.

12. Att fullfölja ambitionerna i denna förklaring och fullt ut utnyttja kulturens övergripande effekter innebär att främja kulturen i EU:s inre och yttre politik, gripa sig an behoven och investera i de kulturella och kreativa sektorerna och branscherna samt övervaka framstegen. Vi gör följande åtaganden:

— Stödja hållbarhet i de kulturella och kreativa sektorerna och branscherna och skydda kulturarvet, bland annat genom att uppmuntra olika former av finansiering och överväga innovativa och alternativa finansieringssätt på alla förvaltningsnivåer.

— Säkerställa effektiv integrering av kultur i EU:s relevanta strategier, politikområden och åtgärder och motsvarande finansieringsverktyg från tidig utformningsfas till genomförande.

— Öka den gränsöverskridande spridningen av europeiska kulturverk i all deras mångfald.

— Upprätthålla en nära och regelbunden dialog med berörda parter.

— Främja denna förklaring – inom ramen för de undertecknande parternas respektive roller och befogenheter – i EU:s förbindelser med partnerländer och relevanta internationella organisationer, och främja samarbete inom multilaterala forum.

— Främja initiativ som syftar till att förbättra tillgången till sunda och jämförbara data om kultur för att stödja utvecklingen av evidensbaserad kulturpolitik.

— Se över framstegen på de områden som omfattas av denna förklaring.